

מלחמת ארבעת המלכים - רוח הקודש שעל האומה!

1) בראשית פרק יד

א ויהי בימי אמרפל מלך-שנער, אריוה, מלך אלסר; כדלעמר מלך עילם, ותדעל מלך גוים. ב עשו מלסמה, את-ברע מלך סדם, ואת-ברשע, מלך עמרה; שנאב מלך אדמה, ושמאבר מלך צביים, ומלך בלע, היא-צער... יא ויקחו את-כל-רכש סדם ועמרה, ואת-כל-אכלם--וילכו. יב ויקחו את-לוט ואת-רכשו בן-אחי אברם, וילכו; והוא ישב, בסדם. יג ויבא, הפליטי, ויגד, לאברם העברי; והוא שכן באלני ממרא האמרי, אחי אשפל ואחי ענר, והם, בעלי ברית-אברם. יד וישמע אברם, כי נשבה אחיו; וירק את-חניכיו ילידי ביתו, שמנה עשר ושלוש מאות, וירדף, עד-דן. טו ויסלק עליהם לילה הוא ועבדיו, ויכפו, וירדפו, עד-חובקה, אשר משמאל, לדמשק.

רש"י: אמרפל - הוא נמרוד שאמר לאברהם פול לתוך כבשן האש

2) ספורנו שם: "ויקחו את לוט בן אחי אברם" התאמצו לשבות את לוט מפני שהיה בן אחי אברם שידעו עשרו והיו מצפים שיפדהו אברם בהון רב:

3) וישמע אברם כי נשבה אחיו הה"ד (ישעיה לג): אוטם אזנו משמוע דמים. (מדרש רבה)

4) מלבים:

(יד) "וישמע אברם". ספר איך התרגש לבו מאהבת הקרובים הגם שלוט התרחק מאתו ולא היה מתעורר אם היו לוקחים את רכושו, רק על מה "שנשבה אחיו", וכבר כתב המורה כי האיש אשר רוח ה' תלבשהו, ילבש רוח עצה וגבורה עד שיעמוד לפעמים נגד מחנה גדולה וילבש עוז וגבורה בלי פחד, וכמו שהיה ביהונתן בן שאול שנצח לבדו את מחנה פלשתים, וכן לא בקש אברם מבעלי בריתו שיעזרוהו במלחמה רק הריק את חניכיו ואת ילידי ביתו. חניכיו הם תלמידי נערים שבאו אצלו להתחנך בעבודת ה' וללמוד אצלו, וילידי ביתו הם עבדיו שגולדו בביתו, ופי' וירק שזיין אותם בכלי זיין, וכולם היו שמונה עשר ושלוש מאות, והגם שהיו רק שי"ח אנשים נגד ארבע מחנות אדירים רדף עד דן שהוא בקצה א"י השני:

5) מורה נבוכים ח"ב, פרק מה. מדרגות הנבואה:

המדרגה הראשונה. תחילת מדרגות הנבואה - שילוח לאיש עזר אלהים שיניעוהו ויזרזוהו למעשה טוב גדול, כהצלת קהל ישובים מקהל רעים, או הציל חשוב וגדול, או השפיע טוב על אנשים רבים, וימצא מעצמו לזה מניע ומביא לעשות - וזאת תקרא ירוח"י והאיש אשר ילוח אליו זה הענין יאמר עליו ש"צלחה עליו רוח"י" או "לבשה אותו רוח"י" או "נחה עליו רוח"י" או "היה"י עמו" וכיוצא באלו השמות. וזאת היא מדרגת 'שופטי ישראל' כולם אשר נאמר בהם על הכלל: "וכי הקים"י להם שופטים והיה"י עם השופט והושיעם. וזו היא גם כן מדרגת 'משיחי ישראל' החשובים כולם. והתבאר זה בפרט בקצת השופטים וה'מלאכים': "ותהי על יפתח רוח"י" ונאמר בשמשון "ותצלח עליו רוח"י" ונאמר ותצלח רוח אלהים על שאול כשמעו את הדברים"; וכן נאמר בעמשא כאשר הניעתהו ירוח הקודש' לעזור את דוד: "ורוח לבשה את עמשי ראש השלישים לך דוד ועמך בן ישי שלום וגו'". ודע, שכמו זה הכח לא נבדל מימשה רבינו מעת השיגו לגדר האנשים - ולזה התעורר להרוג את הימצרי ולמנוע הרשע משני הניצים; ומחוזק זה הכוח בו - עד שאחרי פחדו וברחו בהגיעו למדין והוא גר ירא, כאשר ראה מאומה מן העול - לא משל בעצמו מהסירו ולא יכל לסבלו, כמו שאמר "ויקם משה וישיען". וכן נלוח אל דוד כמו זה הכח אחר שימשח בשמן המשחה' כמו שאמר הכתוב בו "ותצלח -

6) לתוקף קדושת יום עצמאותינו – הרב צבי יהודה:

על דברי הגמרא בבא מציעא ק"ו, כי הצלת רועה את הצאן מן הזאב ומן הארי חשובה היא בתור נס כמו גם מה שנאמר בדויד שהכה את הארי ואת הדוב להצלת צאנו, מבואר בתוספות שם כי זהו "ברוח הגבורה והדעת להלחם" שבא עליו במצבו זה; מבואר כי "רוח הגבורה והדעת" המתגלה באדם, להתגבר על כוחות המשחיתים ומתנגדים לקיומו, הוא נס המופיע ממרומים, בכוח הדחיפה הרוחנית העליונה והפנימית, העושה את ההתעוררות וההתאמצות ואת ההתחכמות וההתגברות לתנופת ההצלה והתקומה. ואם כך הוא במעשה הצלה וישועה של דויד, במרעית צאנו הפרטית, בטרם היותו מלך ישראל, ומזה נמשכת הגדרה זו גם לכל מצב כזה של אדם פרטי, - על-אחת-כמה-וכמה בענין כלל-ישראל ומהלך ישועתו ומעשה הצלתו ותקומתו, שהננו באים כאן במגע ישיר וברור וגלוי, "ברוח הגבורה והדעת" המופיע עלינו, גם בניסא רבא וגם בניסא זוטא ומנצחנו בניגונותיו. רוח הגבורה הזה נמשך ממקור הנשמה של כנסת ישראל כולה וממרומי מעמקיה, מאת הנותן נשמה לעם עליה להזליכים בה, למתנחלים עליה ומחדשים בה את תחיית אמתם ואת תשובת טהרם, "ממעמקי הגניזה של הנשמה נקח את האור אשר יחיה את העם כולו להעמידו על רגליו, - הרוח הגדול והנעלה, השואף לגדולי גדולות, הוא רק הוא מחזיק את החיים ואת האנושיות בהודה ובגבורתה". (לנתיבות ישראל ח'א)

7) מתוך דברי הרב טאו שליט'א לאחת ממשפחות החללים במלחמה:

באגרות הראיה מובאים דברי הרב בהספדו על קדושי הפרעות. הרב אומר שאל תיפול רוחינו בגלל צהלת המרצחים הנבלים, אלא עלינו לדעת לזכור ולהבין שקדושינו הגיבורים חידשו את רוח הקודש של האומה כולה. בחוץ לארץ בגלות היו לנו כוחות פרטיים יקרים חשובים וקדושים, אבל לא היה לנו רוח הקודש. אולם בתקופתנו תחייתנו היא תחיה של רוח הקודש של האומה הקם לתחיה ועל כך אנחנו נאבקים. כשאנו מסתכלים על הנופלים עלינו לדעת שהם הקדושים הגיבורים שחידשו את רוח הקודש של האומה כולה בדמם הקדוש אשר נשפך.

8) וירק את חניכיו. א"ר אבהו א"ר אלעזר, מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעבדו בניו למצרים מאתים ועשר שנה, מפני שעשה אנגריא בתלמידי חכמים, שנאמר וירק את חניכיו ילידי ביתו [נררים ל"ב א'].

פ' הערוך – אנגריא פ' עבודה בכפיה.

9) מדרש תנחומא:

אברהם נדדווגו לו ארבעה מלכים, אף לישראל עתידין כל המלכים להתרגש עליהם שנאמר (תהלים, ב) למה רגשו גוים ולאמים יהגו ריק ואומר יתיצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל משיחו. מה אברהם יצא הקב"ה ונלחם בשונאיו שנ' (ישעיה, מא) מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו יתן לפניו גוים ומלכים ירד יתן כעפר חרבו כקש מדף קשתו, אף כך עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות לבניו שנאמר (זכריה, יד) ויצא ה' ונלחם בגוים ההם כיום הלחמו ביום קרב: